

Fŭon̄ ηwa'anjli Timoti Kāoŋ nu pa th̄o nnu

Yei fŭon̄ ηwa'anjli ɳa P̄oɔ ni nā'aŋ mf̄e ni Timoti. Mūn̄ Timoti ni mb̄o ɳoŋ Juu, tāa vi p̄o ɳoŋ Gri. A ni mb̄o pakwo P̄oɔ moŋ nyīen̄ nu nshwei chrà Minnwi.

Nwa'anjli yei ni mb̄o nō shūu nu téne nth̄e pa ntígi mifii moŋ ch̄oshi. Ntígi pei ni mb̄o pi nchinchiri p̄i'i nu nnu pa ɳgwa Juu pugu pa ɳgwa taon̄ nduoŋ. Ntígi gh̄o ni nchhu nu ɳa, mbhi yei p̄iḡi, nd̄o ɳoŋ nth̄e a wu'ɔ ndūgu nt̄oḡo pi ɳkuon̄ yichəi līna moŋ njiŋ pugu pa mieŋ nu ki lō ndan̄ nd̄o njiŋ pichəi ɳkwaŋ maon̄ j̄i.

Nwa'anjli gh̄o p̄ini nchrā ɳkuon̄ ɳkwaŋ ha'aŋ pa nnu fā'o nō nyīen̄ nu moŋ ch̄oshi nε, gha'o nu Minnwi pugu pa mbha chombhi pa thishi. P̄oɔ gha ndugwi nu nshwei Timoti ɳkwaŋ ha'aŋ a nth̄e a p̄o ɳkiɛŋ muuŋ fā'a Krishto, pugu pa chofa'a yi ni pa ɳkwaŋ ɳkwaŋ kiri moŋ ch̄oshi.

Mā'aŋ nu chrà

¹ Nwa'anjli yei ll̄o mbh̄o mu P̄oɔ, mb̄o ɳgaŋ ntaoŋ Krishto Jish̄o, nt̄oḡo pi ɳkuon̄ ḡi Minnwi, mb̄o ɳkwe via, pugu Krishto Jish̄o, ɳa kwà'a yia p̄o mbiŋ yu nε.

² Nā'aŋ ɳwa'anjli yei mf̄e vε, ma Timoti, ɳkiɛŋ muuŋ a moŋ piŋ.

Nduoṇ ɳa Minnwi Tāa pugu Krishto Jishɔ Taathɔ via nōoṇ pwapuṇ pugu pa kwoshinì ni ghīghri vε.

Shūu nu ténə nthə ghaṇ yε'i yaoṇ mbɔ pa mifī

³ Ntā'a nu ɳa o kīna Efeshɔ wu'ɔ nō ha'an ɳki līgəi ghɔ ndīi ɳa ɳki ghēi nu Mashedonia nε, nne ɳa o shi mfe gí ni pichəi ɳgwa pe ɳa pugu thɔ nje'i yaoṇ ɳa a lō nji'i ɳkā'o nε, ɳa ô lāa ni pugu. ⁴ Lāa ɳa ki'i pugu nu'uŋ mfe noŋ yugu ni pa mishweishwei pugu pa ligi pa ɳkhu tāa ki ndugwi yi, ɳa a ghà ɳgu'ɔ nthɔ pi ni mitatha ki lō nji'i mfā'o pi nnu ɳa Minnwi tā'a nu nε, ɳa pi ghà nji ntōgo pi ɳkuoṇ piŋ nε.

⁵ Nnu ɳa a chwīe pigi fe gí yei nε pɔ nthə pi khwā ɳa a llɔ moŋ njù'ɔ taon̄taon̄, pugu pa ɳgan̄thɔ ɳa a yi shishi'i, ni piŋ shishini. ⁶ Pichəi ɳgwa tōgo ɳkuoṇ tei nu nnu pei ɳgəi fāaŋ ndaoṇ nii moŋ pa chrà ghagha. ⁷ Nkhwā nu nō pɔ nu pa ghaṇ yε'i ɳgwa ni gí ndɔ ki lō nji'i nji nnu ɳa pugu chhu nu nε, ki nnu ɳa pugu chrā nu ɳkuoṇ ghɔ ni tininju'ɔ nε.

⁸ Ndɔ pia ji ɳa gí pwa nō ha'an ɳoŋ mfā'a nō ghɔ moŋ shendaon̄ ɳa a kā'o nε, ⁹ nji nu ɳa pi shi ki lō nū'ɔŋ gí nthə pi ɳgwa ndindī, pi ki nū'ɔŋ nthə pi pa ghaṇ pə'i gí pugu pa ghaṇ tinithɔ, nthə pa ghaṇ ki gha'o Minnwi pugu pa ghaṇ phī, nthə ɳgwa ɳa pugu shi lō mbɔ yi taon̄taon̄, pugu pa ghaṇ chī'ə Minnwi, nthə pi ɳgwa pe ɳa pugu jwi pa tāa pugu pugu pa mūuŋ pugu nε, pugu pa ghaṇ jwi ɳgwa, ¹⁰ nthə ghaṇ kwos̄huon̄, pugu pa pimbia ɳa pugu nūaŋ pugu pa pichəi pimbia nō ha'an ɳoŋ ghà nūaŋ pugu miŋgwε

nε*, nthε pa ghaŋ yōo ηgwa mfini nō ηkūna, ni pa ndε'ingieŋ pugu pa ghaŋ kwe ntie ηgwa ni mbe pugu pa ηgwa ηa pugu chwīe sheshe nnu nduoŋ ηa a lō nyieŋ ta'a kwò pugu pa yaŋ yε'i tithi nε, ¹¹ ηkwaŋ nō ha'aŋ pwa pisha'akho mbɔ yi ndigha'o Minnwi ηa a fā'o ηguoŋ mbɔrɔ ghaao chhu nε, mbɔ pwa pisha'akho ηa pi fe vεi ηa nchīi nε.

Pɔɔ tōo Jishɔ nthε kwoshini yi

¹² Ntōo Krishto Jishɔ Taathɔ via ηa a fe ghrí fā'a vεi nε. Ntōo vi ηa a lii a ηkā'o, a chu'c a nō fā'a nu mbhɔ yu. ¹³ Nji'i nthε pi nō ha'aŋ ηki fūoŋ mbɔ pi ηgaŋ wε'i ligi Minnwi nthɔ fe ηge'i ni ηgwa pi, ndɔ nchī'θ vi nε, Minnwi ni nōoŋ kwoshini vεi nthε ηa ηki chwīe nnu pei pi moŋ ki ji pugu pa pou piŋ. ¹⁴ Ndɔ Taathɔ via shā'o ntou pwapuŋ yi mbiŋ mu pugu pa piŋ ni khwā ηa a po moŋ Krishto Jishɔ nε.

¹⁵ Chrà yei ηkien nnu shini ηa minthe ηoŋ yi'θ noŋ yi ηkuoŋ ghɔ ndɔ mbiŋ ηguoŋ yi ghaao, ηa Krishto Jishɔ ni nthɔ ηkuoŋ mbhi heiŋ nō kwe nu pa ghaŋ chwīe phī, mi ni mbɔ nchɔchhɔ vugu. ¹⁶ Ndɔ ti Minnwi nōoŋ kwoshini vεi nne ηa Krishto Jishɔ nōoŋ titini wēiŋ njū'c yi moŋ ηkwaŋ ha'aŋ a fā'a nu mbiŋ mu mbɔ nchɔchhɔ pa ghaŋ phī nε, nō lī ni ηgwa ha'aŋ pugu shi mbiŋ vi a fe chɔmbhi ki mme ni pugu nε. ¹⁷ Ju ηa a fūoŋ moŋ ηguoŋ ndii, ηa mba'a a yi'i ma ηkhu, ηa pi shi'a njεi vi nε, mbɔ fiεŋ ta'a Minnwi, gha'o

---

* **1:10** 1:10 Yεi ηwa'aŋli Ghaŋ Fā'a Nda Minnwi 18:22.

nu pugu pa ndigha'o po ji ki ndugwi yi lo ma mbɔ. A yie.

Fà'a Timoti

¹⁸ Mfε yei gí ve, ma Timoti muuŋ a, moŋ ta'a kwò pugu pa nnu ḥa Minnwi ni nōoŋ pi chhu nthε ghɔ, thi ḥkuoŋ chrà ghɔ nō mā'aj nu nchhɔ shi'i, ¹⁹ nchhɔ nthi nu ḥkuoŋ piŋ yɔ pugu pa ḥgaŋtho yɔ shishi'i. Pichəi lāa thi nu ḥkuoŋ nnu ḥa pugu ji ḥa a kā'o ne, nne nwī'inj piŋ yugu nō pie ha'aj a shina kraokrao. ²⁰ Moŋ shina ḥgwa pei, pia fā'o Haimenu pugu Alešhanda ḥa ḥkwo cha'a vugu mfε ni Shata, nne ḥa pugu ye'i ḥkwaŋ ha'aj a nthε pugu mieŋ we'i nu ligi Minnwi fo ne.

2

Luoŋ Minnwi mfε ni ḥguoŋ ḥgwa

¹ Fūoŋ nnu ki'e po ḥa, n̄chhɔ ndīgəi vəi ḥa p̄əi fe pa píe, pa lúoŋ, yūa nu chà ni tōo nu ni Minnwi nō ligi ḥguoŋ ḥgwa ghao. ² Pəi luoŋ Minnwi mfε ni pa fūoŋ pugu pa ḥguoŋ ḥgwa ḥa pugu po moŋ pa memme nthiŋkwo ne, nne ḥa minthε pia chhɔ chombhi ghighri pugu pa juju, ḥa a fā'o pōgo Minnwi ndɔ nchii moŋ ḥguoŋ puoŋ shendaŋ ne. ³ Yei nnu pwa ndɔ mfε pwatua ni Minnwi mbɔ Nkwe via, ⁴ ḥa a khwā ḥa ḥguoŋ ḥgwa lūgu ndɔ nji nnu shini ne. ⁵ Nthε ḥa a wu'c ta'a Minnwi ndɔ a wu'c mbɔ ta'a ḥoŋ ḥa a thi shina Minnwi pugu pa ḥgwamishua, mbɔ ḥoŋ ḥa pi mēiŋ vi ni Krishto Jishɔ ne. ⁶ Krishto Jishɔ ghɔ ni mfε chombhi yi ḥkhu nō nchuoŋ thɔ ḥguoŋ ḥgwa. Yie ghɔ ni mbɔ l̄i moŋ ndii ka'oka'o nō

nōoŋ nu ḥa Minnwi tā'a nu ḥa sheshenjoŋ lūgu.
7 Nthe ḥa yei nnu ḥa pi ni nchu'c a nō ghō ḥa
 m̄bō ḥgaŋ chīi chrà ndō mbīni m̄bō ḥgaŋ ntaoŋ
 Jishō, n̄thō nchhu pi nnu shini, n̄dō nji'i nde'i pi
 ḥgiεŋ, m̄bō pi masha pa ḥgwa ḥa pugu lō m̄bō
 pa Juu moŋ piŋ pugu pa nnu shini n̄e.

8 Nthe yie ghō, n̄tā'a nu ḥa pa pimbia moŋ
 ḥguoŋ li'i ghao luoŋ Minnwi, mbi'i mbhō
 taonتاوŋ tōthī ki lō nji'i mfā'o p̄igitua ki min-
 doundou.

9 Wu'c nenne, piŋge chwīe noŋ yugu shi'i ni pa
 ndhwí ḥa a ka'oka'o ndō nchii n̄e, ki lō m̄bō pi
 ni chwīe nu ntou ḥgiŋc tho pugu, pugu pa shīga
 laoŋgo pugu pa pichēi pa shīga t̄ininchuoŋ ki pa
 m̄emme ndhwí t̄ininchuoŋ.* **10** A pie ḥa pugu
 chwīe noŋ yugu pi ni fā'a shi'i, m̄bō yaŋ ḥa a
 kā'o ni piŋge ḥa pugu ghā ḥga'o Minnwi n̄e.

11 Piŋge lere lan, nje'i yaŋ ni ḥguoŋ ya'o nchō
 ghao. **12** Ndō nji'i mbiŋ ḥa miŋgwé ye'i ki ḥa a
 fā'o nji'i mbiŋ mimbia, a ka pie pi ḥa a lere lan.
13 Nthe ḥa Minnwi ni fūoŋ mbuoŋ pi Adaŋ ḥkaon
 maa mbra ni Ive. **14** Ndō pi shini ndō mfīi pi
 Adaŋ, pi ni mfīi pi miŋgwé ghō a gū ḥgaŋ p̄e'i
 gí. **15** Ndō miŋgwé shi ndūgu ntōgō pi ḥkuoŋ phi
 nu muuŋ nō ha'aŋ pugu ntii shii moŋ piŋ pugu
 pa khwā, ni chōmbhi taonتاوŋ pugu pa wēiŋ nu
 noŋ.

---

* **2:9** 2:9 Yei lō m̄bō pi ḥa ki'i miŋgwé mā'aŋ ndhwí t̄ininchuoŋ
 ki nchwīe tho yi. A p̄o pi ḥa pugu chwīe noŋ yugu moŋ shēdaon
 ḥa a ya ḥkā'o ki lō m̄bō pi nō għaj nōoŋ noŋ ki nō shakhi.

3

*Nkwaŋ ha'aj pa għaŋ ye'i ħgħwa
moŋ chɔshi fā'o nɔċċu nu ne*

¹ Chrà yei ɳa pi ghà nchhu ne nnu shini ɳa: Sheshenjoq ɳekhwā nɔ pɔ nu nthishi nɔ ɳgaŋ chhu chrà Minnwi, kaŋ a khwā ɳkiex fà'a. ² Nthishi nɔ ɳgaŋ chhu chrà Minnwi fā'o nɔ pɔ nu ki ntəi, ndaq wu'c ta'a minġwex, ɳgwexiñ noŋ yi, ntuo noŋ yi shi'i, ɳoŋ chiičhi, ɳgaŋ tuo pa ghinni shi'i, nji ye'i nu. ³ Ki lɔ mbɔ mbaa la'o, ki ɳgaŋ kikri, mbɔ ɳoŋ juju, ki lɔ mbɔ ɳgaŋ fè'i, ki lɔ mbɔ ɳgaŋ khwā mbię̄. ⁴ A fā'o nɔ tuo nu moonj nda yi shi'i, nchwie puoŋ pi ya'o nchò yi moŋ ɳguoŋ pógo. ⁵ Ti ɳoŋ miej ki ji ɳkwaŋ ha'aj a nthex a tuo nda yi shi'i ne, a kie pi neiñ ntuo chɔshi Minnwi shi'i?

⁶ Ki lɔ mbɔ ɳoŋ ɳa a wu'c ɳka piŋ Minnwi piŋ, kaŋ a shi ɳku'c noŋ yi moŋ ntinta'o, mfā'o ɳkwaŋ njó ɳa pi ni mfe ni devi ne. ⁷ Nɔ pigi nu, a fā'o nɔ pɔ nu ɳoŋ ɳa għaŋ ki thô chɔshi għa'o vi nɔ ɳkiex ɳoŋ, nji ɳa ki'i a fā'o shħū noŋ ɳgħu moŋ shħri devi.

Nkwaŋ ha'aj pa dikin fā'o nɔċċu nu ne

⁸ Wu'c nennne, pa dikin* fā'o nɔ pɔ nu ɳgħwa chiičhi, ki lɔ mbɔ għaŋ paa chrà, ki lɔ mfe noŋ yugu ni ntou là'o, ki ɳekhwā tħogħu nu moŋ shendaoq ntəi nɔ fā'o nu mbię̄. ⁹ Pugħu fā'o nɔ wexiñ nu chrà nnu shini, mbɔ yi piŋ, ɳa pi noño ndwe ne, ni ɳgañtħo ɳa a yi shieshie ne. ¹⁰ Pi

---

* **3:8** 3:8 Njiñ dikin pɔ ɳa *muuŋ fà'a*.

fūoŋ njwe'i vugu ηkaon, ti p̄ugu mieŋ ki fā'o nt̄ei, pi nū'c̄ŋ vugu ki'e nō pa dikin̄.

¹¹ Pa piŋge[†] ηkaa pugu fā'o nō p̄o nu ηgwa chiichii, ki lo mbo ghaŋ nchhu, pugu fā'o nō p̄o nu ghaŋ wēiŋ noŋ, mbo ηgwa ndind̄i moŋ ηguoŋ yaon̄.

¹² Pa dikin̄ fā'o nō lan̄ nu wu'c̄ ta'a miŋgw̄e, ntuo puoŋ pugu, pugu pa moŋ nda yugu shi'i.

¹³ Nthe ḥa ηgwa pe ḥa pugu fā'a fā'a yugu shi'i nō pa dikin̄ ne, ηgwa shi ḥa'c̄ o vugu nō ηkien̄ ηgwa ndo mbini mfā'o mme tīnīnju'c̄ moŋ piŋ yugu ḥa a p̄o moŋ Krishto Jisho ne.

Mme nnu lēiŋ moŋ piŋ ḥa pi chwīe ηgwa ji ne

¹⁴ Mb̄i'i nu ḥa m̄ba'a a nu'uŋ nshiga m̄aa nth̄o nj̄ei v̄ei, ndo nā'aŋ pa nnu pei ni p̄ei nne ḥa, ¹⁵ m̄i njiyiri, p̄ei ji ηkwaŋ ha'aŋ a pie ḥa noŋ tuo noŋ yi moŋ mbaanda Minnwi, mbo ch̄oshi Minnwi maon̄, ḥa a kw̄ni pugu pa ntuon̄ nnu shini ne.

¹⁶ Shishini nnu lēiŋ ḥa pi chwīe ndw̄e pi ji moŋ piŋ yia ne gha'o, ḥa,

A ni nōoŋ noŋ yi moŋ freinoŋ,

Jijwe Minnwi nōoŋ ḥa a yi ndind̄i,
Ghaŋ ntaoŋ Minnwi ȳei vi,

Pi chīi ligi yi moŋ pa la'ataoŋ ghao,

Pi piŋ vi moŋ ηguoŋ mbhi ghao,

ηku'c̄ ni ju po moŋ ndigha'o.

4

Pichəi ηgwa shi ndāa piŋ yugu

[†] **3:11** 3:11 A nth̄e a p̄o piŋge ki ηgw̄e pa dikin̄, sheshe yi nth̄e a kā'o hein̄.

¹ Jijwε Minnwi chhu ɳa moŋ pa ndugwi llé pei, pichəi ɳgwa shi ntaoŋ moŋ piŋ mfe noŋ yugu ni pa jijwε mifii pugu pa yaon̥ ye'i ɳa pa miŋwein̥ tā'a nu ɳa ɳgwa thi ɳkuon̥ ghɔ ne. ² A ghà nshēre ghan̥ mifii, mbɔ pa nde'i ɳgiɛŋ, shēre ɳkwaŋ yaon̥ ye'i yei, ɳgwa pei pɔ pi ɳgwa pe ɳa ɳgaŋthɔ yugu lɔ nji'i nji khu nduŋ ne.

³ Pugu ḥngwa pε ḥja pugu lāa láŋ, pugu pa pichəi ḥnkwaŋ maon̄ jí, mbɔ̄ pa maon̄ jí ḥja Minnwi chwīe ḥja ḥngwa pε ḥja pugu piŋ ndɔ̄ nji nnu shini ne, jí ni tōo nu. ⁴ Nguoŋ yaoŋ ḥja Minnwi chwīe ne pwa, pa'a ndɔ̄ mbie ḥja pi lāa sheshe yaoŋ nɔ̄ ha'an̄ p̄i ḥnkwe ni tōo nu. ⁵ Nthe ḥja pi ghà nchwīe a pɔ̄ yi taon̄taoŋ ntoḡ pi ḥnkuoŋ chrà Minnwi pugu luon̄ Minnwi.

Nkiεŋ ηgaŋ fà'a Krishto Jishɔ

6 ॐ mfi'i nnu pei ni ңguoң pichəi għań piń, o po
ŋkienj muun fà'a Krishto Jisho, ja a chho ңkugwi
noң yi moң pa chrà ja għań piń thi ңkuoң għo
ne pugu pa ңkienj yaon yε'i ja o ni ңkwo tho njou
njiń yi ne. **7** Ki'i mfā'o nnu pəi pa mishweishwei
ghagha ja a lo ңgħerex għo ja o ji Minnwi ne,
ka tho njε'i noң yó pi no fā'o nu chombhi pəgo
Minnwi. **8** Nthe ja no ha'aj yε'i nu frēinon ni
pa yaon ja a shi nchwie a po shi'i fā'o yichiei
fi'i ghèrre ne, chombhi pəgo Minnwi fā'o ghèrre
moң ңguoң shendaon għao nthe ja a fā'o kà'a
moң yei chombhi pugu pa ye chombhi ja a tho
nu ne. **9** Nnu yei nnu ja pinthe ңoń yí'e noң yi
ңkuoң għo, mbɔ nnu ja a pie ja pi piń għao.
10 A po nthe pi yei nnu ja pigi ghà mfā'a, ndo
ңgħwie noң yigi, nthe ja pigi nū'ċej kwà'a yigi pi

ηkuoη Minnwi maoη, ηa a ηkwe ηguoη ηgwa ghao, mī'εη mbō ηgwa pe ηa pugu ghaη piη ne.

11 Fe gí ndō njε'i pa nnu pei ni pugu. **12** Ki'i shesheηoη chī'ε ghō nthε ηa o mikε'i, ndō nōoη lī ni ghaη piη moη chrà yō, mbha nnu yō, ni khwā, ni piη yō, ni chombhi taonتاoη yō. **13** Fe noη yō ni mēiη nu Nwa'aηli Minnwi ηgwa ya'o, pugu pa chīi nu, ni yε'i nu chrà Minnwi, ti nshi nu'uη nthō.

14 Ki'i nchī'ε fē moη Jijwe ηa o fā'o ne ηa Minnwi ni mfε ntōgō pi ηkuoη nōoη nu ni ηgwa pugu chhu ndīi yε ηa pa thishi nō ghaη chhu chrà Minnwi ni nū'cη mbhō yugu mbiη ghō ne.

15 Chwīe nnu pei, mfε noη yō moη ghō, nne ηa ηguoη ηgwa yεi ηkwaη ha'aη o ghēi nu shhī ne.

16 Līna ni noη yō pugu pa yaoη ηa o yε'i nu ne. Ghēi shhī nchwīe nu nne, nthε ηa moη chwīe nu nne, o shi ηkwe noη yō pugu pa ηgwa pe ηa pugu ywεre ghō ne.

5

Pa ntīgi ηa pi fe ni chōshi

1 Ki'i mbīga ηoη ηa a kwo po mmeηoη ne, ka mā'aη ghrī yi no ha'aη a po pi tāa ghō, ntuo pimbia ηa pugu pi'i mikε'i ne nō līη po, **2** piηge ηa pugu kwo po mēmme ηgwa ne nō pa tūη po, piηge pe ηa pugu pi'i mikε'i ne nō pa līη po ni njū'cη taonتاoη.

3 Gha'o pa piηge kugu pe ηa pugu ya mbō pa kugu shini ne. **4** Ndō mīηgwε ηkugu mfā'o puoη ki puoη puoη, puoη pighō fūoη njε'i nō nōoη nu pōgo Minnwi ni mbaanda yugu nō lu'u nu shi'i

ni pa tǎa pugu, pugu pa mǎuŋ pugu, nthε ηa yei nnu pwapwa ligi Minnwi.

⁵ Miŋgwε ye ηa a ya mbɔ̄ ηkugu shini, mbɔ̄ pi tε'i vi ne, nū'ɔŋ kwā'a nu mi pi mbinj Minnwi, ηgēi shhi ni luonj nu Minnwi nthε ηkēi pa chà ni Minnwi ni tu'u pugu pa naonjchi. ⁶ Ndɔ̄ miŋgwε ηkugu ye ηa a fe noŋ yi pi ni pa nnu nchhɔ̄ shi'i ne, kwo khu nji'i nthε pi no ha'aŋ a yi maonj ne. ⁷ Fe pa gí pei ηkaa pugu ni pa ghanj piŋ, nji ηa pugu shi mbɔ̄ ki ntεi.

⁸ Ndɔ̄ ti ηnoŋ mieŋ ki lɔ̄ ndina ni ndaaŋoŋ yi mī'εŋ mbɔ̄ mbaanda yi, kaŋ a lāa po nu ηgaŋ piŋ, nōoŋ ηa a pigi nchaa ηoŋ ηa a lɔ̄ mbinj Minnwi ne.

⁹ Ki'i pi nā'aŋ ligi miŋgwε ηkugu moŋ ηwa'aŋli pa kugu no ha'aŋ a mieŋ ki tɔ̄go ntigao wuŋ ηga'o, ni ηgu'ɔ̄ mbɔ̄ pi ηgwε ta'a mimbia*, ¹⁰ ni mbɔ̄ ηoŋ ηa pi ji vi no ηgaŋ chwīe shi'i, no ku'ɔ̄ nu ni puoŋ pi shi'i, nōoŋ pwapanj ni pa ghìnì, nshīgao kwò pa ηgwa Minnwi pi taonتاون, ηgēre ηgwa moŋ pa ghagha'a pugu, mfε noŋ yi no chwīe nu ηguoŋ fà'a shi'i.

¹¹ Ndɔ̄ ki'i pεi nā'aŋ ligi pa piŋge kugu ηa pugu pi'i mikε'i ne moŋ ηwa'aŋli pa kugu, nthε ηa ndii ηa njí mimbia shi njia vugu ne, pugu tei njij Krishto fɔ̄ ntā'a nu ndaŋ ¹² nnε nshūu njó ni'iŋ noŋ yugu no ghɔ̄ nthε ηa pugu pε'i fúoŋ kà'a ηa pugu ni nchwīe ne. ¹³ Nɔ̄ pigi nu ηkuoŋ yie ghɔ̄, pugu ye'i mi chhɔ̄ gha, nyien nu nda nda, ki lɔ̄ ηgu'ɔ̄ nchɔchhɔ̄ gha, mbini mbɔ̄ ghanj

---

* ^{5:9} 5:9 Yichεi njij yei nthε a po ηa ni ηgu'ɔ̄ nji pi ndaoŋ vi kúoŋ tε'i vi.

nchhu, nchhɔ ntā'a lá'o nnu ḥgwa nduoŋ, nchhu pa nnu pɛ ḥa pugu shini ndɔ mfā'o nɔ chhu nu ne. ¹⁴ Nne, ḥshi ḥkhwā ḥa pugu ḥa pugu pa mikə'i ne laŋ, mbhi puoŋ, ndina ni moon nda yugu, nne ḥa ki'i mimbina fā'o shìna nɔ chrā nu phī nthε via. ¹⁵ Nthε ḥa pichəi kwo kara nthɔ njōu njij Shata.

¹⁶ Sheshe miŋgwε ḥa a ḥgaŋ piŋ ne, mfā'o pa ndaaŋoŋ yi pugu pɔ pa kugu, à līna ni pugu. Ki'i pugu mien lr̄i pɔ mbiŋ chɔshi, nji ḥa minthε a līna ni pɛ kugu ḥa pugu ya mbo ḥkugu shini ne.

¹⁷ Pa thishi ghaŋ chhu chrà Minnwi ḥa pugu tuo ḥgwa pugu shi'i nɔ pa thishi ne, pie ḥa pi fe paa yere gha'o nu ni pugu, mī'εŋ mbo ghaŋ ye'i ḥgwa ḥa pugu wie noŋ yugu nɔ chii nu pugu pa ye'i nu chrà Minnwi ne. ¹⁸ Nthε ḥa ḥwa'ahlī Minnwi chhu ḥa, "Ki'i ḥkrao nchò fua ndiŋ ḥa a nyien nu ḥkuoŋ reshi nɔ kwie nu ne," ndɔ mbiŋi nā'anj ḥa, "A pie ḥa ḥgaŋ fà'a fā'o pe yi."

¹⁹ Ki'i mbiŋ nnu ḥa pi chhu thɔ nthishi ḥgaŋ chhu chrà Minnwi ne, kaŋ a nein pəi fā'o miŋkwentie yi paa ki yi trei. ²⁰ Pīga pɛ thishi ḥa pugu kīna moŋ phī ne shhi ḥguoŋ ḥgwa nne ḥa pīgəi ḥgwa shi mfā'o pɔgoŋ gu.

²¹ Shhi Minnwi pugu Krishto Jisho pugu pa ghaŋ ntaoŋ Minnwi ḥa a chu'c ne, mīfe gí titini ve ḥa ô nū'čoŋ ḥguoŋ pa ntīgi pei, ki lɔ nōoŋ shieligi, ki mbiŋ mbe moŋ ḥguoŋ nnu ghao ḥa o chwie nu ne. ²² Ki'i ḥkōo nɔ nū'čoŋ nu mbhɔ yɔ mbiŋ ḥoŋ nɔ chu'c nu vi nɔ fā'a nu fà'a Minnwi, ki mbo ḥgia phī yugu. Nū'čoŋ noŋ yɔ mbo yi taonتاون.

23 Ki'i nu'uŋ ŋgu'č nthə nnu pi ŋkhí, nnu muuŋ shigei là'o nthə moon puj yo ŋa a fe ŋgə'i, pugu pa ŋa o ghīnč nu ki cha'a.

24 Phí pichəi ŋgwa ya nōoŋ páa, ŋgə'i nu shhi pugu li'i shá'a, ndč ni pichəi ŋgwa phí yugu la'a ŋkaon pi maa njəi. **25** Wu'č nenne fà'a shi'i ghà nōoŋ páa, ndč nji'i nthə pi ye ŋa pi ló naa njəi ne, nthə pa'a a ló ŋkina yi pūoŋ.

6

1 Nguon ŋgwa pe ŋa shhò kúna pč mbə'i pugu ne līi pa Taathə pugu nō ŋgwa ŋa pugu fā'o nō gha'o nu, nne ŋa ki'i pi chrà phí nthə ligi Minnwi pugu pa yaoŋ ye'i yia. **2** Pe ŋgwa ŋa taathə pugu ghaŋ piŋ ne, ló mfā'o nō chī'ə nu vugu nthə ŋa pugu pugu pa līŋ moŋ piŋ. Pugu ka fā'o nō fā'a nu shi'i mbīgi ŋa ŋgwa pe pugu shei nu ŋkuon fà'a pwapuŋ yugu ne pč pi ghaŋ piŋ mbč ŋgwa ŋa pugu khwā ne.

Pa ntígi təitəi pugu pa ŋkiεŋ fā'o

Ye'i ndč ŋkwēnē ŋgwa pugu chwīe nnu pei.

3 Sheshenjəŋ nje'i ŋkwanŋ ye'i nu nduoŋ ŋa a ló nji'i nyien ta'a kwò pugu pa chrà ka'oka'o mbč yi Taathə via mbč Jishč Krishto pugu pa yaoŋ ye'i ŋa a nyien ta'a kwò pugu pa pčgo Minnwi ne, **4** kaŋ a linaon ni nōoŋ noŋ ki ló nji kaŋ ta'a yaoŋ. A fā'o ntou shōrč nu njù'č, mbč njù'č píphí nthə mindoundou pugu pa fè'i nthə chrà ŋa a thč ni kighí'ə, pa minduoŋnduoŋ, chhu nu phí thč ŋgwa, wéinŋ nu ŋgwa ŋa pugu ghaŋ phí ndč ki ló mfā'o lī, **5** fè'i ŋguonŋ ndii ghao shina ŋgwa pe ŋa njù'č yugu píri moŋ jijwe ki pugu ló

nji nnu shini, mbī'i nu ḥa yaon yε'i nthε Minnwi shendaon kie nu mfā'o.

⁶ Ndō ndwε ntou shéi p̄o moŋ p̄oḡo nu Minnwi pugu pa yru nu ni yaon ḥa pia fā'o ne, ⁷ nthε ḥa pia l̄o nji'i nthō ni yaon ḥkuon mbhi heiŋ, ndō minthε pa'a pia l̄o nji'i ndōḡo yichεi yaon ntaon no ghō. ⁸ Ndō p̄ia mfā'o maon j̄i pugu pa ndhwí, p̄ia yru ni yie ghō. ⁹ Ndō ḥgwā pε ḥa pugu tā'a nu mb̄o ghan̄ fā'o ne, gū moŋ pa mōon nu no chwīe nu ph̄i. ḅgū moŋ sh̄iri ntou pa nnu na pugu pa khwā p̄iph̄i ḥa a chi vugu pugu shi'i ndō mbir̄i. ¹⁰ Nthε ḥa khwā mbiŋ p̄o pi ḥjeŋ ḥguon ḥkwaŋ ph̄i. A chwīe pa'o nu ntou yi no fā'o nu mbiŋ ḥa ntou ḥgwā ghi ntaon moŋ piŋ, nchwe'i noŋ yugu ni ḥguon ḥkwaŋ yu'c njū'c ghao.

Ndugwi njiŋ ntīgi ḥa P̄oɔ ni mfe

¹¹ Ndō ni ḡò ma ḥoŋ Minnwi, tei mī'an ḥguon nnu pei ghao. Njōu njiŋ ndind̄i, p̄oḡo Minnwi, piŋ, khwā, tūi nu shii, juju. ¹² Wie ḥkiεŋ ḥkr̄o mb̄o yi piŋ, wēiŋ chombhi ki mme ḥa pi ni mēiŋ ghō ḥa c̄ fā'o ne ndiŋ ḥa c̄ ni nchrā shishi'i nthε piŋ ȳo shhi ntou pa miŋkwentie ne. ¹³ Mfe ḡi ve shhi Minnwi, ḥa a ghà mfe chombhi ni ḥguon yaon ne, pugu Krishto Jish̄o ḥa a ni nchrā nnu shini nthε noŋ yi shishi'i shhi Pontiu Paile ne, ¹⁴ ḥa ô nū'c̄ŋ pa k̄ina, ki k̄or̄o, mb̄o ki nt̄ei ti Taath̄o via Jish̄o Krishto nu'uŋ nthō. ¹⁵ Minnwi shi nōoŋ th̄o nu yi ghō ndiŋ ḥa ndiŋ kā'o ne, mb̄o ju ḥa a fā'o ḥguon mb̄or̄o, mb̄o fiεŋ ḥoŋ ḥa a chaa ḥguon nji, mb̄o Fùon̄ pa fùon̄, Taath̄o pa taath̄o. ¹⁶ A wu'c̄ ju t̄e'i vi ḥa a shi'a ḥkhu, nchh̄o moŋ li'ε ḥa mba'a ḥoŋ para yεi ghō, ḥa ḥoŋ l̄o

naa ma njəi ndə pinthe pa'a ηoη lə ndə njəi.
Nguon gha'o nu pugu njì ki ndugwi yi pə pi ji. A
yie!

¹⁷ Tig̫i ηgwa pə ηa pugu għan fā'o moŋ mbhi
yei nə ηa ki'i pugu nōoη noŋ, ki nū'c̫η njù'c̫ yugu
ηkuon pa fā'o, mbo yaon ηa mba'a ηoη nū'c̫
noŋ yi ηkuon gh̫i nə. Pugu nū'c̫η noŋ yugu pi
mbiñ Minnwi, mbo ηoη ηa a ghà ni'īn via ni
ηguon yaon no fā'o nu pwanju'c̫ nə għo. ¹⁸ Pugu
fā'o nə chw̫ie nu shi'i, mbo għan fā'o pi moŋ fā'a
shi'i, mfā'o pwapuŋ, mbiri noŋ yugu nə fe nu
pa maon ni pichəi ηgwa, ¹⁹ nne nchħo ηkiri fā'o
ni noŋ yugu, mbo ηkiem ηien shi'i ni pugu nə
llembhi yua, njì ηa a nthę pugu fā'o yaon ηa a
chombhi shishini nə.

²⁰ Yo! Timoti, l̒ina ni yaon ηa pi lēiñ ve nə.
Lə'i pa chrà ghagħa pugu pa mindoundou na ηa
pichəi pa ηgwa fāaŋ nu nchħo mēiñ nu ηa a ji
nu nnu. ²¹ Nthę ηa pichəi ηgwa piñ ηa a nnu
shini, nne mfāaŋ shendaon ntig̫i ηa għan piñ thi
ηkuon gh̫i nə.

Pwapuŋ Minnwi pə mbiñ pəi.

Nwa'anli Kìn a Fhi

Bambalang: Nwa'anli Kìn a Fhi (New Testament+)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bambalang

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

850ef3bb-da84-57bb-be90-e9077e8294e0